

Медичний туризм – досить нове поняття та вид бізнесу для України. Проте, як зазначають у Державному агентстві розвитку туризму України, це один із пріоритетних напрямків внутрішнього та в'їзного туризму. На сьогоднішній день в Україні досі не ведеться облік того, скільки людей приїжджає саме з метою оздоровлення та лікування. Немає єдиної статистики, яка б відображала реальні цифри та дозволяла б оцінити кількість іноземних пацієнтів в Україні та зробити відповідні прогнози на майбутнє [2]. Поряд із тим в Україні функціонує Українська Асоціація медичного туризму – загальнодержавна організація, спрямована на розвиток усіх регіонів України. Практично кожен регіон України пропонує послуги для медичних туристів. Регіональний підхід дає змогу розвивати лікувально-оздоровчий туризм у малих містах і на курортах, залучати інвестиції, будувати сучасні центри, відкривати нові можливості для працевлаштування та запобігати пошуку альтернативної роботи медичного персоналу за кордоном [3].

Здійснюючи аналіз поточної ситуації на українському ринку медичного туризму, варто відзначити, що останній визначається складним набором факторів, так званих 5D, серед яких адекватність послуг, ефективність (послуги, які дійсно працюють), доступність у часі та просторі та можливість отримання послуг протягом короткого проміжку часу), доступність, додаткові послуги, що досить складно, наприклад, отримати на закордоном.

Поряд із тим, на розвиток медичного туризму нині негативно впливає несприятлива політична та економічна ситуація, наявність бойових дій на території України, недостатньо розвинена інфраструктура, відсутність довіри зі сторони пацієнтів, висока потреба у значних інвестиціях, значна конкуренція.

Але попри ці всі негативні моменти для України медичний туризм є одним із пріоритетних напрямків як внутрішнього так і в'їзного туризму, який може стати потужною бюджетотворюючою статтею бюджетів різного рівня, від місцевих до державного.

Література:

1. EuroHealth Consumer Index 2016. Health Consume Powerhouse (HCP). URL: <http://www.healthpowerhouse.com/> (дата звернення 10.12.2023)
2. Медичний туризм в Україні. Великий потенціал, але нульова реалізація. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/medichniy-turizm-v-ukrajini-velikiy-potencial-nulova-realizaciya-50060812.html> (дата звернення 10.12.2023)
3. Медичний туризм в Україні: проблеми та перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://health-ua.com/article/19417-medichniy-turizm-v-ukran-problemi-ta-perspektivi> (дата звернення 10.12.2023)

Краміч О. В., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти група ФС-23М

Задорожня Л., асистент

Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

УПРАВЛІННЯ СТРАХОВИМИ РЕЗЕРВАМИ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

В сучасних умовах розвитку економіки зростає інтерес до діяльності страхової компанії з боку страховика, інвестора, кредитора. Основним об'єкт інтересу полягає в створенні страхових резервів страховика, що визначають його фінансову надійність і стійкість страхової компанії в усіх можливих рейтингах. Страхові резерви формуються страховиками з метою забезпечення майбутніх виплат страхових сум і страхових відшкодувань залежно від видів страхування (перестраховування). У розпорядженні страхових компаній накопичуються значні кошти у вигляді страхових резервів (технічних і математичних), які необхідні для забезпечення майбутніх виплат страхових відшкодувань.

В законодавстві України страхові резерви визначено, як фонди, що утворюються страховими компаніями для забезпечення гарантій виплат страхового відшкодування і страхових сум. Вони використовуються, якщо сума виплат страхувальникам у даний операційний період перевищує поточні надходження страхових премій, а також в інших обумовлених випадках. За економічним змістом страхові резерви – це величина відкладених страхових виплат на конкретну дату [1].

Основна особливість фінансів страховиків – виділення у складі залученого капіталу страхових резервів. Здійснення страхування викликає інверсію страхового циклу, що вимагає попереднього внесення страхової премії, а потім, через деякий час – надання страхової послуги у вигляді виплати страхового відшкодування. Моменти надходження страхових внесків і виплати страхового відшкодування, як правило, не збігаються, що дає можливість страховику акумулювати значні кошти у вигляді страхових резервів. Фінансові ринки країн з перехідною економікою характеризуються низьким рівнем розвитку фінансового ринку.

Враховуючи різне походження та термін погашення страховика резервів, а також різні форми їх інвестицій, щоб управляти резервами необхідні для забезпечення реальних вимірювань ризику і віддача від різних форм інвестування.

Для ефективного управління страховими резервами є критично важливим аспектом, який може суттєво вплинути на фінансову стабільність і довгостроковий успіх страхової компанії. AM Best, провідне кредитно-рейтингове агентство, що спеціалізується на страховій галузі, надає цінну інформацію та рекомендації для страхових компаній щодо ефективного управління своїми резервами збитків. Ці рекомендації базуються на ретельному аналізі та оцінці галузевих тенденцій, історичних даних і найкращих практиках. У цьому розділі ми заглибимося в рекомендації AM Best і дослідимо різні точки зору щодо управління резервами збитків, яка складається з адекватної практики резервування, регулярні огляди резерву, використання актуарної експертизи, послідовність і прозорість, стрес-тестування та аналіз чутливості [2].

Реалізація запропонованих рекомендацій дозволить страховикам ефективно долати виклики та залишатися стійкими в умовах страхування, що постійно змінюється.

Література:

1. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР / Верховна Рада України. URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
2. Debbie Kusch Falden & Anna Kamille Nyegaard (2023) Reserve-dependent Management Actions in life insurance, Scandinavian Actuarial Journal, 2023:1, 1-19, DOI: [10.1080/03461238.2022.2061868](https://doi.org/10.1080/03461238.2022.2061868)

Красняк О. П., кандидат економічних наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету
м. Вінниця, Україна

РОЗВИТОК ЛЮДСЬКИХ РЕСУРСІВ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Аналіз процесу праці в сучасних дослідженнях здійснюється за допомогою різних категорій, які тим чи іншим чином відображають роль людини в трудовому процесі. До таких категорій належать робоча сила, трудові ресурси, людський фактор, трудовий потенціал, людський капітал. Особливе місце серед категорій, що характеризують процес праці, займає категорія «людські ресурси».

Через повномасштабне російське вторгнення умови та принципи, за якими